

नेपाल गजट

भाग ४

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं माघ २८ गते २०१४ साल

शिक्षा—सचिवालयकी सूचना

नेपाल भरमुलुकका शिक्षालयहरू सुसंगठित र सुव्यवस्थित गराई, ती शिक्षालयहरूद्वारा राष्ट्रको बृहत्तर हित हुने किसिमसंग शिक्षा दिन पाउने गरी हाल भइरहेका यो विषयका सनद सवाल इस्तिहार नियमावलीमा केही संशोधन परिवर्तन गर्नु पर्ने सरकारबाट निर्णय भएकोले तपसीलका विषयमा तपसीलबमोजिम गर्ने सरकारबाट निर्णय भएकोले सोबमोजिम गर्नु गराउनु भनी शिक्षा—सचिवालयबाट तपसीलका कुराहरू प्रकाश गरेको छ।

तपसील

- (१) २०१६ सालदेखि का. एस. एल. सी. परीक्षामा पूर्णाङ्क १०० को नेपाली भाषाको अनिवार्य विषय रहने गरी जो चाहिने प्रबन्ध गर्ने ।
- (२) सरकारबाट स्वीकृति पाइरहेका वा पाउने हाइस्कूलहरूको वा सरकारी सहायता पाइरहेका वा पाउने स्कूल पाठशालाहरूको संचालक समितिको अध्यक्षपदमा जिल्लाका बडाहाकिम मैजिस्ट्रेट वा निजले मनोनीत गरेको सरकारी अफिसर वा गैर सरकारी व्यक्ति रहने ।

(६)

अरु सदस्य देशव्यमोजिम रहनेः—

सदस्य	हाई स्कूलमा	मिडिल स्कूलमा	प्राइमरी स्कूलमा
चन्दादाताहरूमध्ये जवान	४	३	२
विद्यार्थीहरूका संरक्षकहरूमध्ये जवान	३	२	२
सरकारी कर्मचारी जवान	१	१	१
स्कूलको प्रधानाध्यापक	१	१	१
नगरपालिका वा ग्रामपञ्चायत भएका अर्द्धमास्यको प्रतिनिधि जवान	१	१	१
शिक्षा विभागले चाहेमा मनोनीत गरेको सरकारी कर्मचारी जवान	१	१	१
प्रत्येक बैठकका लागि अध्यक्षासमेत गरी चाहिले कोरम (न्यूनतम उपस्थिति संख्या)	४	४	३

चन्दादाताहरूका एक जना र संरक्षकहरूका एक जना सदस्यले गोष्ठा-
द्वारा प्रत्येक वर्ष छानुपर्नेछ । तर, यसरी छानेको व्यक्ति पुनर्निर्वाचित हुन
सक्नेछ ।

प्राथमिक लेखिएका चन्दादाताहरूलाई बाट लिइने सदस्यहरूमा स्कूल
पाठशालाका लागि जग्गा जमीन भवन इत्यादि दान गरी सो स्कूल पाठशाला
खडा गर्ने र चलाउन विशेष सहायता दिने विशिष्ट दाताहरू आयोजन सदस्य
हुन, र निजहरूले मनोनीत गरेको एकै जनासम्म सदस्यसंचालक समितिमा
रह्न दिन समेत शिक्षाविभागले स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

संचालक समितिका बैठक गर्दा अध्यक्षले निर्धारित गरेको मितिमा
गोष्ठाउनुपर्नेछ ।

३. (क) नेपाल भरिमुलुकका शिक्षा संस्थाहरूमा नेपाली नागरिकता प्राप्त
नगरेका शिक्षकहरूको नियुक्ति गर्नु पर्दा, सरकारको स्वीकृति लिई
मात्र गर्न पाउने । नियुक्त भई हालसम्म काम गरिरहेका यस्ता शिक्षक-
हरूका लागि पनि सरकारको स्वीकृति यो नियम प्रकाशित भएको
३ महिनाभित्र किइसकनुपर्ने ।

(ख) संचालक समितिमा नेपाली नागरिकता प्राप्त नगरेको कुनै पनि व्यक्ति
सदस्य रहन नपाउने ।

४. प्रारम्भिक नेपाली भाषा लो. एस्. एल्. सी. वा सोझरहको तथा त्यसभन्दा माथिका परीचा पास भएका, वा नेपाली मातृभाषा भएका शिक्षकहरूले बोहेक, सरकारी सहायता पाएको सबै मिडिल र हाईस्कूलका हाल बहाल रहेका शिक्षकहरूले यो नियम प्रकाशित भएको मितिदेखि १८ महिनाभित्र र अवनियुक्त हुने शिक्षकहरूले स्कूलमा बहाली गरेको १८ महिनाभित्र, शिक्षाविभागद्वारा आयोजित नेपाली भाषाको विशेष परीचा दिई पास भएको प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नु पर्नेछ। तर विशेष कारण परेमा कुनै शिक्षकलाई संचालक कमिटिका दुइतिहाई बहुमतको सिफारिसमा यसको म्याद अरु १ वर्षसम्म शिक्षाविभागबाट थप हुनसक्ने।
५. बिशिष्ट विदेशी शिक्षकहरूको हकमा शिक्षाविभागले हेरी माथिल्लो दफा नं. ४ को नियम लागू हुने गर्ने पनि सक्ने।
६. हाल नेपाली भाषाको माध्यमद्वारा शिक्षा दिने गरी नआएका मिडिल र हाईस्कूलहरूमा शिक्षा दिने भाषाको माध्यमबारे देहायबमोजिम हुनेः--
- (क) हालैदेखि नेपाली भाषाको माध्यममा शिक्षा दिने, माथिको दफा नं. २ बमोजिम गठित भएको संचालक समितिले ठहराएका स्कूलहरूमा सोहीबमोजिम हालैदेखि नेपाली माध्यम गर्ने।
 - (ख) माथिल्लो उपदफा क) बमोजिम हालैदेखि नेपाली भाषाको माध्यम गर्न नमिल्ने भनी उक्त दफा नं. २ बमोजिम गठित संचालक समितिले ठहराएका कुलहरूमा हाललाई आर्को व्यवस्था नभए सम्म उक्त दफा नं. २ मा लेखिएबमोजिम गठित संचालक समितिले ठहराएको भाषाको माध्यमद्वारा शिक्षा पाउनु पर्ने।
 - (ग) तर, सरकारर्फबाट वा अन्य स्वीकृत संस्थाहरूबाट आयोजित परीचामा प्रयोग गर्न पाउने भाषाको माध्यम तत् तत् सम्बन्धित प्रकाशित नियमावलीहरूबमोजिम नै हुने।
७. नेपाल भरमुलुकका सबै स्कूल पाठशालाहरूमा पाठ्यपुस्तक राख्न पाउनेबारे देहायबमोजिम हुनेः--
- (क) सरकारी एस्. एल्. सी. परीचाका नियमावलीबमोजिम सोही पाठ्यक्रम नै हाईस्कूलका उच्च कक्षाहरूमा लागू हुने नै भएकोले ती कक्षाहरूका निमित्त पाठ्यपुस्तकको बेग्लै स्वीकृति दिइरहनुपर्ने।

[क] माथिल्लो उपदफा (क) मा उल्लिखित लच्छ कक्षाभन्दा मुनिका सब कक्षाहरूमा शिक्षाविभागबाट शिफारिस वा स्वीकृति प्राप्त भएका पाठ्यपुस्तकहरू मात्र पढाउन हुने ।

८. माथि लेखिएका दफा दफामा उल्लिखित विषय सम्बन्धित भइरहेका सनद सवाल इस्तिहार नियमोवलीका दफाहरूमध्ये उपयुक्त दफा दफाको प्रतिकूल पर्ने दफाहरू यसद्वारा खारेज गरिएको छ ।

९. माथिका दफा दफामा लेखिएबमोजिम नभएका वा नपर्ने शिक्षालयहरूलाई दिइएको सरकारी स्वीकृति भिन्न र आर्थिक सहायता बन्द गर्ने सकिनेछ ।

आज्ञाते—

केशरबहादुर,

सेक्रेटरी—शिक्षासचिवालय,